

Ügyiratszám: EBF-AJBH-98/2022.

Védett tulajdonság: fogyatékos

Diszkrimináció területe: foglalkoztatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Kérelem, a kérelmező álláspontja

A civil és érdekképviselői szervezet a látássérült kérelmező képviselőjeként azzal a panasszal fordult a hatósághoz, hogy a kérelmező 2020. december 13-án olvasott az eljárás alá vont „call centeres” álláshirdetéséről, amire jelentkezett. A kérelmező a látássérültségét az álláspályázatra írt motivációs levélben és a szakmai önéletrajzában is feltüntette. A kérelmezőnek a háromlépcsős álláspályázat második fordulója okozott problémát, mivel a nem akadálymentes feladatsort képernyőolvasó programmal nem, csak külső segítséggel tudta megoldani. Ezt jelezte a toborzást végző cégnek (a továbbiakban: megbízott), aki 2021. január 7-én emailben arról tájékoztatta, hogy továbbjutott a harmadik fordulót jelentő online videointerjúra, de a panaszolt feladatsor értékeléséről nem tett említést. A kérelmező részt vett a videointerjún, majd érdeklődésére a megbízott 2021. január 29-én e-mailben arról tájékoztatta, hogy az eljárás alá vont nem tudta biztosítani a foglalkoztatásához szükséges technikai feltételeket. Sérelmezte, hogy az eljárás alá vont nem biztosította az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet a kiválasztás során, mivel nem biztosított számára akadálymentes feladatsort, és annak értékeléséről nem tájékoztatta. Panaszolta továbbá, hogy nem nyert felvételt a megpályázott állásra.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az eljárásban a munkáltató elismerte, hogy a pályáztatás második fordulójában a megbízott által használt feladatsor nem volt akadálymentes. A megbízott ugyanakkor az eredmények kiértékelésekor – a kérelmező jelzésének megfelelően – figyelembe vette a látássérültségét, a fordulót sikeresen teljesítettnek minősítette, és a kérelmező részt vehetett a harmadik fordulóban. Leírta, hogy a felvételtől történt döntést megelőzően egyeztetett az informatikai háttérteret biztosító céggel, aki arról tájékoztatta, hogy az ellátandó feladat természetére tekintettel nem biztosíthatóak a kérelmező munkavégzéséhez szükséges feltételek. A munkakör ellátásához ugyanis alapvető szükséglet a látás képessége, mivel az ügyfelek jelentős részének segíteni kell az online és papír alapú dokumentumok kitöltésében. Az ügyfeleket továbbá el kell navigálni különböző weboldalakon, amely felületek akadálymentesítésére az eljárás alá vontnak nincs ráhatása, és amely oldalak sok esetben nem akadálymentesítettek. Az ügyfelekkel közös böngészés tehát ezeken az elektronikus felületeken nem biztosítható. A felvételt nyert munkatársnak továbbá az ügyfelek vagy más szervek által küldött képeket, papírokat is olvasni és értelmezni, valamint az abban szereplő információkra rövid időn belül reagálni kell. Az ügyfelek kérésére a telefonon érkezett megkeresésekre elektronikus felületen is válaszolni kell. Nyilatkozott arról, hogy a meghirdetett állásra 395 fő jelentkezett, akik közül 71 főt vettek fel. A jelentkezők közül csak a kérelmező volt látássérült.

Az eljárás lefolytatása

A hatóság a kérelmet először a határozatával elutasította. Álláspontja szerint ugyanis a munkáltató a kiválasztási folyamat során a második forduló akadálymentességének hiányát megfelelően kompenzálta azzal, hogy annak teljesítését sikeresnek minősítette, emellett a munkáltató megfelelően alátámasztotta, hogy a kérelmező foglalkoztatásának elutasítása a munka, illetve a munkakörülmények természete alapján indokolt volt.

A civil és érdekképviselői szervezet a határozattal szemben keresetet terjesztett elő a bírósághoz. A bíróság ítéletében a határozatot megsemmisítette, és a hatóságot új eljárásra kötelezte. Ítéletében

kifejtette, hogy az egyenlő bánásmód követelményét a munkáltató már a felvételi eljárásban megsértette azáltal, hogy a kérelmezőnek nem biztosított olyan feltételeket, amelyek alapján az állás betöltéséhez szükséges kompetenciák a kérelmező védett tulajdonságához képest mérhetőek lettek volna. A második forduló akadálymentességének hiánya továbbá a kérelmezőnek hátrányt is okozott, hiszen a harmadik fordulóba a védett tulajdonságának megfelelő kompetenciaszint mérése nélkül jutott, az egyenlő bánásmódnak megfelelő teljesítménymérés így az esetében nem volt biztosított. Az, hogy a kérelmezőt a harmadik fordulóba engedték, majd a pályázatát a védett tulajdonságával okozatban utasították el, a kérelmezőnek olyan hátrányt okozott, amelyben a mért tudás (védett tulajdonsághoz igazított) értékelése helyett őt a munkáltató abban a várakozásban tartotta, hogy a munkáltatói döntést végül a felvételi eljárásban mért készségek kiértékelésével (objektív módon) hozzák meg. Utóbbi azonban kizárta az a tény, hogy a munkáltató a döntését végül a kérelmező azon védett tulajdonságára hivatkozva hozta meg, amely a munkáltató előtt a felvételi eljárás kezdetétől fogva ismert volt. A kérelmező pályázatáról hozott elutasító munkáltatói döntés eljárás alá vont által közölt oka tehát a felvételi eljárásban mért kompetenciákhoz nem kötődött. A munkáltatói döntés ismeretében ezért kérelmezőt – védett tulajdonsága miatt – már amiatt hátrány érte, hogy a felvételi eljárás első és második szintjét is elismerte teljesítettnek a munkáltató, mégis olyan elutasítási okot közölt, amely a szintek teljesítésének elismerésével nem állt belátható logikai viszonyban. A megismételt eljárásra vonatkozóan a bíróság azt írta elő, hogy a hatóságnak meg kell állapítania, hogy az eljárás alá vont az egyenlő bánásmód követelményét megsértette, és emiatt indokolt döntést kell hoznia az eljárás alá vonttal szemben alkalmazandó jogkövetkezmény(ek)ről.

A hatóság döntése és annak indokai

A hatóság a bíróság kötelezése alapján, az ítéletben fentiek szerint megfogalmazott indokokra tekintettel megállapította, hogy az eljárás alá vont a kérelmezővel szemben, annak fogyatékosága miatt közvetlen hátrányos megkülönböztetést alkalmazott, megsértve ezzel az egyenlő bánásmód követelményét.

Jogkövetkezményként a hatóság megtiltotta a munkáltatónak a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, továbbá figyelmeztetésben részesítette.

(2022. decemberi határozat)